

В'їзд, перебування і працевлаштування в Польщі. Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону, який регулює права та гарантії громадян України.

Президент Польщі підписав закон про допомогу громадянам України у зв'язку із війною на території України. Спеціальний закон регулює, зокрема, питання щодо законності перебування громадян України в Польщі, а також надання їм допомоги. Нові нормативні акти набули чинності з дня їх опублікування, тобто 12 березня 2022 року і будуть застосовуватися ретроактивно з 24 лютого 2022 року.

Нижче ми хочемо представити основні положення прийнятого закону, з особливим акцентом на можливість працевлаштування громадян України.

КОГО СТОСУЮТЬСЯ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПРОДОВЖЕННЯ ПЕРЕБУВАННЯ ?

Закон гарантує законність перебування громадян України, які легально в'їхали на територію Польщі з 24 лютого 2022 року та мають намір залишитися в Польщі. Положення закону стосуються також громадян України, котрі мають Карту Поляка та разом із найближчою родиною в'їхали на територію Польщі внаслідок російського вторгнення. Перебування цих осіб вважатиметься законним протягом 18 місяців, починаючи від 24 лютого 2022 р.

Законним вважається також перебування дитини, народженої на території Польщі від матері, яка є громадянкою України, котра була змушена покинути територію України внаслідок бойових дій. Така дитина має право на законне перебування на території Польщі на період, що дорівнює законному перебуванню матері.

Варто мати на увазі, що правила легалізації перебування також поширюються на подружжя громадян України, які не мають українського громадянства, за умови, що вони в'їхали до Польщі безпосередньо з території України у зв'язку з бойовими діями.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ – НЕОБХІДНІ ФОРМАЛЬНОСТІ ТА ДІЇ РОБОТОДАВЦЯ

Працевлаштування іноземця пов'язано з низкою зобов'язань з боку роботодавця. Роботодавець, який має намір прийняти на роботу іноземця, в першу чергу зобов'язаний:

1. **перевірити, чи іноземець має дійсний документ на перебування у Польщі** - копія відповідного документа повинна зберігатися в особистих документах іноземця протягом усього періоду працевлаштування,
2. **переконатися, що дозвіл на перебування іноземця дає право працювати на території Польщі,**
3. **підписати трудовий договір з іноземцем** - договір повинен бути укладений у письмовій формі - тип договору повинен бути достосований до характеру роботи, яку виконує іноземець,
4. **повідомити відповідний центр з працевлаштування (на польській powiatowy urząd pracy) про працевлаштування громадянина України** - протягом 14 днів з дня початку роботи

Копію надіслані інформації в електронному вигляді потрібно зберігати в документації працівника. Дана інформація буде служити підтвердженням законності працевлаштування та виконання зобов'язань роботодавця.

ЯКІ ДОКУМЕНТИ НЕОБХІДНІ ДЛЯ ЛЕГАЛЬНОГО В'ЇЗДУ В ПОЛЬЩУ?

Законний перетин польського кордону громадянами України можливий, зокрема, на підставі:

- біометричного паспорта,
- згоди начальника прикордонної служби на 15 днів,
- національної візи (D), шенгенської візи (C) або дозволу на проживання, виданого іншою країною, що належить до Шенгенської зони,
- дозволу на проживання в ЄС на тимчасове, постійне або довгострокове проживання та дійсної карти на проживання,
- заяви про надання статусу біженця, поданої на прикордонному переході в Польщі.

ЕПІДЕМІЯ КОРОНАВІРУСА - ДІЮЧІ ПРАВИЛА ТА КАРАНТИННІ ОБМЕЖЕННЯ

Особи, які в'їхали до Польщі з території України, звільнені від обов'язку проходження карантину та негативного тесту на COVID-19. Це звільнення застосовується незалежно від того, чи особа вакциновані чи ні.

ПЕРЕБУВАННЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ В ПОЛЬЩІ - ПОЛОЖЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКОНУ

Положення спеціального закону поширюються на громадян України, котрі в'їхали на територію Польщі безпосередньо з України у період з 24 лютого 2022 року або пізніше. Рада міністрів на основі аналізу поточної геополітичної ситуації постановою визначить дату, яка буде останнім днем строку, в якому в'їзд вважатиметься законним.

Такі особи зможуть легально перебувати в Польщі протягом 18 місяців (тобто до 24 серпня 2023 року) – процедура перебування не вимагає додаткових кроків від іноземця (немає потреби подавати заяву з метою видачі додаткових документів).

Варто зазначити, що закон не має застосування до громадян інших країн та осіб без громадянства, які в'їхали до Польщі через агресію Росії. Положення закону також не поширюються на громадян України, які в'їхали на територію Польщі з іншої країни Шенгенської зони.

ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНУ НЕ СТОСУЮТЬСЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ, ЯКІ ОТРИМАЛИ РАНІШЕ:

- дозвіл на постійне проживання
- дозвіл на проживання у якості довготермінового резидента Європейського Союзу
- дозвіл на тимчасове проживання
- статус біженця
- додатковий захист
- згоду на толерантне перебування,

Положення закону також не поширюються на тих громадян України, які:

- подали у Польщі клопотання про надання міжнародного захисту (або тих, від імені кого було подано такі клопотання)
- повідомили про намір подання клопотання про надання міжнародного захисту.

- вийняток становить ситуація відкликання клопотання чи декларації.

ГРОМАДЯНИ УКРАЇНИ, КОТРИ ПЕРЕБУВАЛИ В ПОЛЬЩІ ПЕРЕД 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ.

Спеціальний закон також передбачає рішення для громадян України, які перебували в Польщі на підставі інших документів. Якщо останній день перебування громадянина України на території Польщі припадає на 24 лютого 2022 року термін дії візи та дозволу на тимчасове проживання буде продовжено до 31 грудня 2022 року.

Продовження терміну дії документів відбуватиметься автоматично без необхідності виконання додаткових формальностей, пов'язаних з подачею заяви чи візиту в міграційній службі. Крім того, в паспорт українських громадян не будуть клеювати нові візові наклейки. Аналогічно, у випадку посвідок на проживання не видаватимуться нові документи

При цьому перебування громадянина України, який в'їхав до Польщі на підставі згоди начальника Прикордонної служби, буде вважатися законним на термін 18 місяців.

Якщо термін дії дозволів на короткострокове проживання (у тому числі безвізу, шенгенської візи, дозволу на проживання, виданої іншою шенгенською державою) припадає на період з 24 лютого 2022 року, а громадянин України перебував на території Польщі перед вказаною датою – перебування також вважатиметься законним протягом 18 місяців.

ПРОЦЕДУРА РЕЄСТРАЦІЇ В'ЇЗДУ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Якщо в'їзд громадянина України на територію Польщі не був зареєстрований прикордонною службою під час паспортного контролю (наприклад, особа не має відмітки / штампа в паспорті, що підтверджує дату в'їзду до Польщі), іноземець зобов'язаний подати заяву на реєстрацію перебування не пізніше 60 днів з дня в'їзду на територію Польщі до будь-якого органу виконавчої влади гміни.

Особливу увагу варто звернути на положення закону, яке регулює виїзд за територію Польщі на термін довший ніж 1 місяць – у такому випадку виїзд позбавить громадянина України права перебування згідно з чинними положеннями закону.

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ – МОЖЛИВІСТЬ РЕЄСТРАЦІЇ ФОП

Громадяни України, перебування яких визнано законним, зможуть займатися підприємницькою діяльністю на тих самих умовах, що й громадяни Польщі. Така особа повинна буде отримати номер PESEL (ідентифікаційний номер фізичної особи).

У випадку закінчення встановленого законом 18 місячного терміну - громадянин України може бути виключений з CEIDG (Центрального реєстру та відомостей про господарську діяльність).

ПОДОВЖЕННЯ ЗАКОННОСТІ ПЕРЕБУВАННЯ

Громадяни України, перебування яких у Польщі буде легальним відповідно до Спеціального закону, зможуть подати клопотання на отримання дозволу на тимчасове проживання, наданого одноразово на період 3 років.

Клопотання може бути подана не раніше ніж через 9 місяців від дати в'їзду до Польщі та не пізніше ніж протягом 18 місяців з 24 лютого 2022 року. Клопотання, що буде подане раніше, аніж через 9 місяців від дати в'їзду, міграційна служба залишить без розгляду.

Edyta Defańska-Czujko

PARTNER | CRIDO LEGAL

T: +48 728 909 680

E: edyta.defanska-czujko@crido.pl

Michał Wodnicki

PARTNER | CRIDO

T: +48 538 626 921

E: michal.wodnicki@crido.pl